

Remissvar angående yttrande till ansökan och miljökonsekvensbeskrivning för tillstånd enligt miljöbalken för Saab AB M5048-16

Förslag till beslut

- 1 Yttrande över ansökan och miljökonsekvensbeskrivning till tillstånd enligt miljöbalken för Saab AB M5048-16 avges i enlighet med Miljö och samhällsbyggnadsförvaltningens förslag.

Ärende

Saab AB (nedan kallad Saab) har ansökt om tillstånd enligt miljöbalken (9 och 11 kap) till b.la. flygverksamhet, flygplanstillverkning och breddning/flyttning av rullbana 600 meter i östlig riktning. Saab befintliga tillstånd tillåter 50 000 flygrörelser per år och nytt sökt tillstånd innebär en minskning till totalt 42 000 flygrörelser per år. Sökt tillstånd innebär även 3500 helikopterflygningar/år.

Linköpings kommun är i huvudsak positiv till innehållet i Saabs ansökan om tillstånd, som innebär minskad bullerpåverkan över Linköpings tätort. Linköpings kommun ämnar i framtida samhällsplanering av staden att utgå från maximalt 3000 gripenflygningar/år som den långsiktigt gällande gränsen. Linköpings kommun anser att utsläpp av dagvatten måste föregås av någon form av fördröjning och rening innan det når Stångån. Samrådshandlingen ger felaktigt intryck av att länsstyrelsen och kommunen är överens om att Saab bör utpekas som riksintresse för industriell produktion. Linköpings kommun har avstyrkt en riksintresseförklaring.

Beslutsunderlag

Synpunkter på ansökan och miljökonsekvensbeskrivning för tillstånd enligt miljöbalken för Saab AB M5048-16

BMN Yttrande angående ansökan om tillstånd enligt miljöbalken för Saab AB.

Bakgrund

Saab har vid Växjö tingsrätt, mark- och miljödomstolen ansökt om tillstånd enligt miljöbalken (9 och 11 kap) till bland annat flygverksamhet, flygplans-tillverkning inklusive 42 000 flygrörelser och breddning och flyttning av rullbana 600 meter i östlig riktning.

Linköpings kommun har under lång tid fört samtal med Saab och parterna är sedan förra året (år 2016) överens om den huvudsakliga inriktningen för banflytt och flygningar.

Kommunen har tagit del av samrådsunderlaget daterat 2016-08-01 och deltagit i samrådsmötet 2016-08-30. Linköpings kommun yttrade sig på Saabs samrådsunderlag för miljö tillstånd 2016-09-20. Linköpings kommun var överlag positiv till innehållet i samrådsunderlaget då den ger goda möjligheter till stadsutveckling och utveckling av Saab ABS verksamhet. Samråds-handlingen gav dock felaktigt intrycket av att länsstyrelsen och kommunen är överens om att Saab bör utpekas som riksintresse för industriell produktion. Linköpings kommun har avstyrkt en riksintresseförklaring.

Saab har efter detta kompletterat ansökan. Kungörelse om ansökan i miljömålet med tillhörande handlingar inkom till Linköpings kommun 2017-07-03 med tid fram till 31 augusti för att lämna synpunkter. Linköpings kommun har av mark- och miljödomstolen fått anstånd till 3 oktober för att inkomma med synpunkter.

Sammanfattning Saab ABS miljö tillstånd

Saab bedriver industriell verksamhet samt flygplatsverksamhet i Tannefors som bland annat omfattar tillverkning, modifiering, reparation, lego-tillverkning, underhåll, provning och verifiering av flygplan och delsystem till flygfarkoster, vattenfarkoster, robot- och torpedsystem, samt civil och militär flygverksamhet.

Saab söker om nytt miljö tillstånd med anledning av att det gällande tillståndet inte är ändamålsenligt, eftersom verksamheten förändrats kraftigt sedan 1990-talet. Ansökan omfattar fortsatt och något förändrad verksamhet.

Linköpings kommun kommer att avge två yttranden på sökt tillstånd. Kommunstyrelsen yttrar sig utifrån miljö tillståndets påverkan på framtida bebyggelseutveckling. Bygg- och miljönämnden utifrån sin myndighetsroll och miljö tillståndets påverkan på miljö- och hälsoaspekter. Bygg- och miljönämnden yttranden bilägges denna tjänsteskrivelse. Nedan beskrivs därför en sammanfattning av sökt tillstånd, med fokus på aspekter som bedöms som extra viktigt för Linköpings bebyggelseutveckling samt med fokus på de delar där verksamheten föreslås förändras.

Flygverksamhet och flygbuller

Den planerade flygverksamheten omfattar likt gällande tillstånd kommersiellt flyg (persontransporter och frakt), privatflyg, skolflyg samt militärt flyg. Sökt nytt tillstånd omfattar dock även flygning med civila och militära helikoptrar (se punktlista nedan).

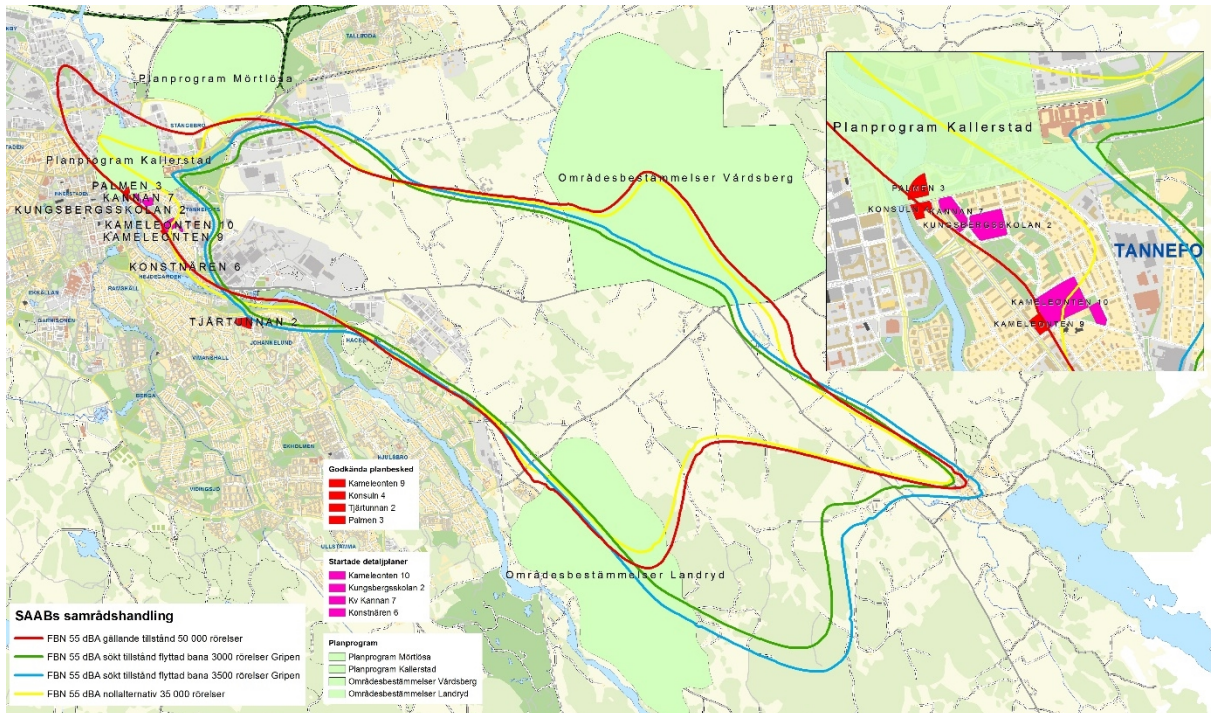
Saab befintliga tillstånd tillåter 50 000 flygrörelser/år och sökt nytt tillstånd tillåter totalt 42 000 flygrörelser/år (41 500 för normalläge, se punktlista nedan). Dock innebär sökt nytt tillstånd en ökning i förhållande till vad som normalt flygs per år i nuläget, dvs cirka 20 000 flygrörelser/år.

Övriga större förändringar i förhållande till gällande tillstånd för flygverksamheten:

- Tillståndet omfattar 3000 Gripenflygningar/år, dvs. samma maximala antal som i gällande tillstånd. Det nya tillståndet innefattar dock en tillfällig ökning med 3500 Gripenflygningar/år mellan åren 2019-2022.
- Gripenflygningar ökar något under kvällstid och flygningar med passagerarplan ökar något under nattetid (framförallt mellan kl. 22-24) i förhållande till gällande tillstånd.
- Linjefarten inkl. frakt ligger på samma antal flygningar som i gällande tillstånd. Nytt tillstånd omfattar dock större flygplan och linjefart/frakt med större flygplan ökar därmed i relation till gällande tillstånd.
- Ansökan innefattar även flygning med 3 500 helikoptrar/år, både civila och militära helikoptrar, vilket gällande tillstånd inte omfattade.
- Gällande tillstånd är baserat på att gränsen mellan natt och dag går kl. 07.00 (dvs. flygningar och buller från industriverksamhet begränsas av hårdare bullerkrav under nattetid mellan 22-07). Naturvårdsverket rekommendationer för industribuller och gällande riktvärden för flygbuller (förordningen 2015:216) anges att gränsen mellan natt och dag går kl. 06.00, vilket även nytt tillstånd har baserats på.
- Saab söker även tillstånd för en uppklassning av flygplatsen (från 3C till 4C) vilket bland annat innebär att rullbanan och vissa taxibanor breddas.
- Tillståndet omfattar en förflyttning av rullbanan och bantröskel ca 600 meter sydöst. Förändringen medför att väg 35 behöver dras om, vilket genomförs som en del av en större uppgradering/ombyggnad av denna väg (Trafikverkets väg).

Ytterligare förändringar i form av bland annat ändrade flygprofiler för flygplan 39 Gripen och förändrade flygvägar medför tillsammans med banflytten att det

område som berörs av flygbullernivån FBN 55 dBA förskjuts längre från tätorten Linköping (se karta nedan). Saab uppger att antalet boende som berörs av flygbullernivåer över riktvärdet FBN 55 dBA minskar från cirka 3200 boende med befintligt tillstånd till cirka 1 100 boende för sökt tillstånd (beräknat på 3000 rörelser med flygplan 39 Gripen).

Kartan visar bullerkurvor för gällande tillstånd, sökt tillstånd 3000 gripennygningar, 3500 gripennygningar samt nollalternativ i relation till pågående planarbeten och planbesked.

Saabs bullerberäkningar för sökt tillstånd visar minskad bullerutbredning (55 dBA) över Tannefors, Kallerstad/Stångebro där flertalet kommande planprojekt finns för utveckling av bland annat bostäder och skola. Sökt tillstånd innebär dock en försämrade bullermiljö för delar av norra Johannelund samt Bankekind. Försämring uppkommer även för delar av pågående områdesbestämmelser för Vårdsberg och Landeryd där utveckling av lantligt boende föreslås i Översiktsplan för landsbygden och småorterna (2014).

Flygplatsverksamhet, flygningar och förflyttning av rullbanan medför en viss förändring för naturmiljöer, tidigare "tysta" rekreativmiljöer, kulturmiljöer och landskapsbild.

Industribuller, motorkörningsbuller och skottbuller

Saab söker tillstånd för verkstadsmekanisk verksamhet med maskinell metallbearbetning m.m. med en tillverkningsyta på 200 000 kvadratmeter och i huvudsak likvärdiga processer som idag. Industriverksamheten medför buller till sin omgivning.

Med motorkörning avses körningar som inte utgör direkt förberedelse för flygning, dvs. körning med flygplansmotorer i samband med underhållning- och reparationsarbeten. Antalet motorkörningar sänks från 200-300/år i befintligt tillstånd till 20-50/år i sökt tillstånd. Motorkörning utomhus genomförs inte under nattetid.

Skottbuller bedöms, enligt Saabs beräkningar i tillståndet, var jämförbart med nuvarande situation och ingen förändring av ljudnivåer till omgivningen bedöms ske. Skeetbanan planeras att flyttas, vilket enligt Saabs beräkningar innebär att färre människor kommer att störas av skottbuller.

Buller från industriverksamhet, motorkörning och skottbuller bedöms inte nämnvärt påverka kommunens framtida planerade bebyggelseutveckling.

Vatten

Dagvattnet från Saab innehåller höga halter av bland annat kadmium och koppar. I Stångån överskrids idag EU:s gränsvärden för exempelvis PFOS och Stångån uppnår inte god kemisk vattenstatus som är ett krav enligt EU. Det är Linköpings kommuns ansvar att Stångån uppnår god kemisk status till år 2021. Enligt gällande vattendirektiv får inga åtgärder i och omkring vattendraget leda till att någon parameter eller delparameter försämrar vattendragets statusklassning. Inga åtgärder får heller leda till att god status inte kan uppnås på sikt och mark som behövs för åtgärder för vatten, inte kan användas till annat.

Tätortens intag av råvatten för dricksvattenproduktion ligger idag mycket nära den punkt där Saab släpper ut en stor del av sitt dagvatten. Saab ämnar flytta denna utsläppspunkt till *efter* råvattenintaget.

Planerade förändringar på Saabs område kommer att öka de hårdgjorda ytorna och förändra avrinningen från främst den östra delen av verksamhetsområdet där banflytten medför att ny mark tas i anspråk och hårdgörs. Ingen ny fördröjning eller rening av dagvattnet föreslås vilket innebär att Saab och föreslagna åtgärder inte bidrar till att på sikt kunna uppnå miljö kvalitetsnormerna för Stångån.

Miljö och samhällsbyggnadsförvaltningens förslag till synpunkter/yttranden

Nedan följer Miljö-och samhällsbyggnadsförvaltningen förslag till yttranden i korthet:

- Linköpings kommun är i huvudsak positiv till innehållet i Saabs ansökan om tillstånd. Inriktningen, som bland annat innebär en flytt av landningsbanan, ger minskad risk och buller och ger möjligheter till både framtida stadsutveckling och utveckling av Saabs verksamhet.
- Linköpings kommun är positiva till de ansträngningar Saab har gjort för att optimera flygningar med flygplan och därmed minskat bullerstörning för tätorten. Linköpings kommun utgår ifrån att detta föredömliga arbete med att optimera och minska störningar även avser helikopterflygningar.
- Linköpings kommun ämnar i framtida samhällsplanering av staden att utgå från maximalt 3000 gripenflygningar/år som den långsiktigt gällande gränsen.
- Linköpings kommun förutsätter att det råder en viss flexibilitet i föreslagen procentfördelningen av den civila linjetrafiken mellan dag, kväll och natt.
- Linköpings kommun anser att maximalt antal motorkörningar med flygplan bör regleras i tillståndet.
- Linköpings kommun anser att utsläpp av dagvatten måste föregås av någon form av fördröjning och rening innan det når Stångån.
- I samrådshandlingen ger intryck av att länsstyrelsen och kommunen är överens om att Saab AB bör utpekas som riksintresse för industriell produktion, vilket är felaktigt. Kommunen har avstyrkt en riksintresseförklaring.

KOMMUNLEDNINGS-
FÖRVALTNINGEN

Paul Håkansson

MILJÖ- OCH SAMHÄLLS-
BYGGNADSFÖRVALTNINGEN

Anna Bertilsson

Beslutet skickas till
Växjö tingsrätt
Mark- och miljödomstolen
Box 81
351 03 Växjö
mmd.vaxjo@dom.se